

Lieta C-320/24**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2024. gada 30. aprīlis

Iesniedzējtiesa:*Corte suprema di cassazione* (Itālija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2024. gada 26. aprīlis

Kasācijas sūdzības iesniedzēji:

CR

TP

Atbildētāja kasācijas tiesvedībā:*Soledil Srl*, mierizlīgums ar kreditoriem [agrāk *Soledil SpA*]**Pamatlietas priekšmets**

Strīds starp diviem patērētājiem un būvniecības uzņēmumu par līgumsoda apmēra noteikšanu pēc tam, kad līguma saistību neizpildes dēļ tika izbeigts 1998. gadā noslēgtais priekšlīgums par nekustamā īpašuma pirkumu. Pamatlieta attiecas uz tiesvedību *Corte di cassazione* [Kasācijas tiesā] par tāda sprieduma pēc būtības tiesiskuma pārbaudi, kuru *Corte d'appello* [Apelācijas tiesa] pasludinājusi pēc lietas otrreizējas izskatīšanas, kas savukārt notika, pamatojoties uz iepriekšēju spriedumu par pirmā apelācijas instances sprieduma pārskatīšanu. Minētās pamatlietas ietvaros privātpersonas pirmo reizi izvirzīja argumentu par šī noteikuma par līgumsodu negodīgumu un tā spēkā neesamību saskaņā ar Direktīvu 93/13/EEK patērētāju aizsardzības jomā; tāpēc rodas jautājums par to, vai netieši attiecināms spriedums ar *res judicata* spēku par jautājumiem, kas tiesvedības gaitā netika izskatīti tieši (kā šajā gadījumā jautājums par negodīgo noteikumu spēkā neesamību), var tikt atcelts un vai līdz ar to šo jautājumu par spēkā neesamību tiesa pēc savas ierosmes var izvirzīt jaunajā tiesvedībā *Corte di cassazione*.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Saskaņā ar LESD 267. pantu Tiesai tiek uzdots jautājums par to, vai Direktīvu 93/13/EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos var interpretēt tādējādi, ka tā nepieļauj tādu valsts procesuālo tiesību normu piemērošanu, ar kuriem tiesai tiek liegts izvirzīt pēc savas ierosmes jautājumu par negodīga noteikuma spēkā neesamību, ja pastāv iepriekšējs netieši attiecināms spriedums ar *res judicata* spēku, kas pieņemts tiesvedības pēc būtības un tiesiskuma pārbaudes ietvaros, kuras visā gaitā tika pieņemts, ka šis noteikums ir spēkā esošs, ņemot vērā arī to, ka attiecīgās personas šīs tiesvedības laikā nekad nav prasījušas atzīt minēto spēkā neesamību.

Prejudiciālais jautājums

Vai Padomes Direktīvas 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos 6. panta 1. punkts un 7. panta 1. punkts un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants ir interpretējami:

- a) tādējādi, ka tie liedz piemērot valsts tiesvedības principus, saskaņā ar kuriem prelimināros jautājumus, tostarp attiecībā uz līguma spēkā neesamību, kas nav ne izsecināti, ne izvirzīti tiesvedības par tiesiskuma pārbaudi ietvaros un kas ir loģiski nesaderīgi ar kasācijas instances tiesas sprieduma rezolutīvās daļas raksturu, nevar izskatīt ne lietas otrreizējās izskatīšanas tiesvedībā, ne tiesiskuma pārbaudes ietvaros, kurai lietas dalībnieki nodod iesniedzējtiesas spriedumu;
- (b) arī ņemot vērā patērētāju pilnīgo pasivitāti, ja viņi šo negodīgo noteikumu spēkā neesamību nav apstrīdējuši nekādā citā veidā, kā vienīgi ar kasācijas sūdzību pēc lietas otrreizējās izskatīšanas;
- (c) un it īpaši attiecībā uz acīmredzami pārmērīga līgumsoda negodīgā rakstura atzīšanu, par kuru kasācijas tiesvedības ietvaros ir izdots rīkojums par pārskatīšanu samazināšanas nolūkā, izmantojot atbilstošus kritērijus (*quanto*), arī ņemot vērā to, ka jautājumu par noteikuma negodīgo raksturu (*se*) patērētāji ir izvirzījuši tikai pēc nolēmuma, kas pieņemts pēc lietas otrreizējās izskatīšanas?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (turpmāk tekstā – “Direktīva 93/13”): it īpaši tās 6. un 7. pants

Eiropas Savienības Pamattiesību harta (turpmāk tekstā – “Harta”): 47. pants

Tiesas spriedumi, 2020. gada 4. jūnijs, *Kancelaria Medius* (C-495/29, EU:C:2020:431), kā arī 2022. gada 17. maijs, *SPV Project 1503* u.c. (C-693/19 un C-831/19, EU:C:2022:395); *Unicaja Banco* (C-869/19, EU:C:2022:397); *Ibercaja*

Banco (C-600/19, ECLI:EU:C:2022:394) un *Impuls Leasing Romania* (C-725/19, EU:C:2022:396)

Atbilstošās valsts tiesību normas

Codice civile [Civilkodeksa] (turpmāk tekstā – “Civilkodekss”) 1341. panta otrā daļa, kas attiecas uz tādu noteikumu īpašu divkāršu parakstīšanu, ar kuriem vienai līgumslēdzējai pusei izraisa ievērojamu nelīdzsvarotību tiesībās un pienākumos, kas izriet no līguma.

Civilkodeksa redakcijas, kas bija spēkā 1998. gada 9. septembrī (līguma, uz kuru attiecas pamatlieta, noslēgšanas datumā), 1469.a panta 6. punkta trešā daļa, kas ieviesta ar *legge 6 febbraio 1996, n. 52* [1996. gada 6. februāra Likumu Nr. 52], ar ko tieši ievieš Direktīvu 93/13 [kas pa šo laiku ir kļuvis par *decreto legislativo del 6 settembre 2005, n. 206 – Codice del consumo* [2005. gada 6. septembra Likumdošanas dekrēta Nr. 206 par patērētāju kodeksu] (turpmāk tekstā – “Patērētāju kodekss”) 33. pantu], saskaņā ar kuru ir uzskatāmi par negodīgiem tostarp tādi noteikumi, kuru neizpildes gadījumā ir jāmaksā acīmredzami pārmērīga naudas summa.

Civilkodeksa 1469.d pants 1998. gada 9. septembrī spēkā esošajā redakcijā, kas ieviests ar Likumu Nr. 52/1996 [kas pa šo laiku ir kļuvis par Patērētāju kodeksa 36. pantu], saskaņā ar kuru negodīgi noteikumi nav spēkā un uz šo spēkā neesamību, kas var būt vienīgi patērētājam labvēlīga, tiesa var norādīt pēc savas ierosmes.

Codice di procedura civile [Civilprocesa kodeksa] (turpmāk tekstā – “Civilprocesa kodekss”) 394. pants un ar to saistītā interpretējošā judikatūra. Saskaņā ar šo noteikumu lietas otrreizējās izskatīšanas tiesvedība ir “slēgts” process ar mērķi pieņemt jaunu nolēmumu tā vietā, ko atcēlusi *Corte di cassazione*, un lietas dalībnieki nevar paplašināt strīda priekšmetu, formulējot jaunus jautājumus un izņēmumus, tostarp jautājumus, kurus tiesa var izvirzīt pēc savas ierosmes, kurus *Corte di cassazione* nav izskatījusi un par kuriem ir pieņemts netieši attiecināms spriedums ar *res judicata* spēku (cita starpā, *Corte di cassazione* rīkojumi, *Sezione 2* [2. palāta]; 2023. gada 27. oktobris, Nr. 29879; *Sezione 6-3* [6-3. palāta], 2022. gada 22. septembris, Nr. 27736; *Sez. 6-5* [6-5. palāta], 2018. gada 18. oktobris, Nr. 26108).

Konsolidētā *Corte di cassazione* judikatūra, saskaņā ar kuru principi, kas norādīti Tiesas spriedumos par Savienības tiesību interpretāciju, veido *ius superveniens* un ir nekavējoties piemērojami valsts tiesību sistēmā (cita starpā *Corte di cassazione* spriedumi, *sezione 5* [5. palāta], 2023. gada 25. maijs, Nr. 14624; *sezione 5*, 2023. gada 5. aprīlis, Nr. 9375).

Īss lietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

A. Šķīrējtiesas nolēmums, tiesvedība *Corte d'appello di Ancona* [Ankonas apelācijas tiesā] un pirmā kasācijas sūdzība

- 1 1998. gada 9. septembrī CR un TP noslēdza mājas pirkuma priekšlīgumu ar *Soledil*. Viņi samaksāja *Soledil* avansa maksājumu 72 869,16 EUR apmērā, ieguva valdījumā nekustamo īpašumu un nekavējoties sāka to izmantot, gaidot galīgā līguma noslēgšanu.
- 2 Priekšlīgums ietvēra noteikumu par līgumsodu, ar kuru puses iepriekš vienojās par maksājumu, kas pienāksies otrai līgumslēdzējai pusei, ja viens no līgumslēdzējiem nepildīs saistības (tā sauktais “līgumsods”), nosakot to kopējās samaksāto avansu summas apmērā, neskarot jebkāda lielāka zaudējumu atlīdzināšanu.
- 3 Starp līgumslēdzējām pusēm radās strīds par galīgā līguma nenoslēgšanu, kas vispirms tika nodots izskatīšanai kompetentajā šķīrējtiesā saskaņā ar priekšlīgumā ietvertu šķīrējtiesas klauzulu.
- 4 Pēc tam CR un TP pārsūdzēja šķīrējtiesas nolēmumu *Corte d'appello di Ancona*, kura ar 2009. gada 28. marta spriedumu atzina to par spēkā neesošu, tostarp par paredzētā termiņa neievērošanu, kā rezultātā līgums zaudē spēku. Tādējādi minētā tiesa atzina priekšlīgumu par izbeigtu tā neizpildes dēļ, piespriežot CR un TP atdot nekustamo īpašumu jo viņi nepamatoti atteicās noslēgt galīgo līgumu un samaksāt atlikušo pirkuma cenu. Tajā pašā laikā *Soledil* tika piespriests atmaksāt saņemto avansa maksājumu, ieturot – kā tiesas šādi samazinātu līgumsodu – vienīgi par šo pašu summu uzkrātos procentus. *Soledil* prasība par papildu zaudējumu atlīdzināšanu tika noraidīta, jo šajā ziņā nebija pierādījumu.
- 5 *Soledil* par šo spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību (pirmā kasācijas sūdzība), norādot uz nepamatotu līgumsoda samazināšanu un nepamatotu prasības par zaudējumu atlīdzināšanu noraidīšanu. CR un TP iebilda pret minēto kasācijas sūdzību un vienlaikus iesniedza pretsūdzību, apstrīdot to, ka līgumsaistības netika izpildītas viņu vainas dēļ.
- 6 Ar 2015. gada 14. novembra spriedumu *Corte di cassazione* apmierināja *Soledil* kasācijas sūdzības pirmo pamatu, uzskatot par nepietiekamu *Corte d'appello di Ancona* argumentāciju attiecībā uz tās izmantotajiem kritērijiem līgumsoda apmēra samazināšanai. Savukārt pretsūdzība tika noraidīta, apstiprinot CR un TP atbildību par līgumsaistību neizpildi. Tādējādi *Corte di cassazione* atcēla pārsūdzēto spriedumu daļā, kura attiecās uz argumentu, kas tika atzīts par pamatotu, un nodeva lietu otrreizējai izskatīšanai *Corte d'appello di Bologna* [Boloņas apelācijas tiesai], lai no jauna noteiktu *Soledil* pienākošā līgumsoda apmēru atbilstoši *Corte di cassazione* norādēm saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 394. pantu.

B. Lietas nodošana otrreizējai izskatīšanai *Corte d'appello di Bologna* un otrā kasācijas sūdzība

- 7 Tālāk *Soledil* turpināja tiesvedību *Corte d'appello di Bologna*, norādot, ka līgumsoda samazināšanā netika ņemta vērā kreditora interese par līgumsaistību izpildi, līgumsaistību līdzsvars un, it īpaši, 9 gadi, kuros CR un TP pārvaldīja un izmantoja nekustamo īpašumu, un *Soledil* to nevarēja izīrēt, lai gūtu peļņu. Tāpēc *Soledil* lūdza apstiprināt līgumsodu jau priekšlīgumā paredzētajā apmērā, proti, avansā samaksāto summu 72 869,15 EUR, un atzīt papildu zaudējumus, kas radušies CR un TP nelikumīgi un ilgstoši turot īpašumu; CR un TP savukārt lūdza šos pieprasījumus noraidīt.
- 8 Pēc lietas otrreizējas izskatīšanas *Corte d'appello di Bologna* ar 2018. gada 12. oktobra spriedumu, pirmkārt, noteica līgumsodu, ko ir jāmaksā CR un TP, 61 600,00 EUR apmērā, un, otrkārt, noraidīja *Soledil* pieprasīto papildu zaudējumu atlīdzināšanu, pamatojot un īpaši norādot: a) ka lietas otrreizējās izskatīšanas priekšmets aprobežojās tikai ar līgumsoda piemērošanu un tā iespējamo samazināšanu, kā arī ar iespējama lielāka kaitējuma pierādīšanu; b) ka attiecībā uz faktu, ka pastāvēja nosacījumi, lai *Soledil* saņemtu priekšlīgumā noteikto līgumsodu, nebija šaubu un uz to attiecās spriedums ar *res judicata* spēku; c) ka minētais noteikums par līgumsodu bija pārmērīgs, pat ņemot vērā īpašuma izmantošanu, kas faktiski ilga daudzus gadus, un kreditora interesi par nekustamā īpašuma pārdošanu vai izīrēšanu; d) ka CR un TP bija samaksājuši saskaņoto avansa maksājumu, savukārt *Soledil* tikmēr varēja saņemt procentus par šo summu vai ietaupīt procentu izdevumus par summām, ko tas varētu pieprasīt kā hipotēku; e) ka tika uzskatīta par taisnīgu noteikt 550,00 EUR mēnesī kā atsaucēs īres maksu (abu lietas dalībnieku attiecīgi norādīto īres maksu vidējā vērtība), par kopējo summu 61 600,00 EUR, bez procentiem un pārvērtēšanas, ņemot vērā d) punktu; f) ka *Soledil* nav pierādījusi, ka tai ir radušies papildu zaudējumi.

c) Pamatlieta (kasācijas sūdzība par Corte d'appello di Bologna galīgo spriedumu otrreizējai izskatīšanai nodotajā lietā)

- 9 Par šo spriedumu CR un TP iesniedza kasācijas sūdzību *Corte di cassazione* par tiesiskuma pārbaudi (otrā kasācijas sūdzība) un tieši šīs pamatlietas kontekstā radās nepieciešamība iesniegt Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par Direktīvas 93/13 interpretāciju.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 10 Šajā sūdzībā CR un TP (turpmāk tekstā arī – “prasītāji”) pirmo reizi izvirza jaunu pamatu, proti, ka pārdošanas priekšlīgums bija līgums starp patērētāju un piegādātāju un ka noteikums par līgumsodu, uz kuru attiecas lieta, ir negodīgs, jo uzliek pienākumu samaksāt kā zaudējumu atlīdzību naudas summu, kas ir acīmredzami pārmērīga. Šāds noteikums patērētājiem būtu bijis īpaši divkārši jāparaksta, un, tā kā tas nav noticis, nepieciešamības gadījumā tiesai pēc savas ierosmes ir jāatzīst minētais noteikums par spēkā neesošu saskaņā ar Civilkodeksa 1341. panta otro daļu un 1469.a panta trešās daļas 6. punktu saistībā ar Civilkodeksa 1469.d pantu to redakcijā, kas bija spēkā līguma noslēgšanas brīdī.

- 11 Līdz ar to *Corte d'appello di Bologna* kļūdaini neesot izvirzījusi šī noteikuma spēkā neesamību pēc savas ierosmes. Šajā ziņā prasītāji uzskata, ka spēkā neesamības izvirzīšanu pēc tiesas ierosmes nevar uzskatīt par nepieļaujamu pēc *Corte di cassazione* pirmā netieši attiecināmā sprieduma ar *res judicata* spēku, jo patērētāja aizsardzībai jebkurā gadījumā ir jābūt noteicošai.
- 12 Pakārtoti, gadījumā, ja šis arguments netiek atzīts par pamatotu, prasītāji norāda, ka tiesa, kas izskatīja lietu pēc būtības, ir kļūdaini un ar pretrunīgu pamatojumu noteikusi līgumsoda, kas viņiem ir jāmaksā, apjomu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 13 *Corte di cassazione* vispirms atgādina savu judikatūru, saskaņā ar kuru patērētāju aizsardzības tiesiskais regulējums ir piemērojams priekšlīgumam par nekustamā īpašuma pārdošanu, ja, kā šajā lietā, tas ir noslēgts starp piegādātāju un privātpersonām, kuras darbojas interesēs, kas nav saistītas ar viņu pašu profesionālās darbības veikšanu (cita starpā, *Corte di cassazione, Sezione 6-2* [6-2. palāta], 2021. gada 14. janvāra rīkojums Nr. 497).
- 14 Šajā ziņā *Corte di cassazione* norāda, ka depozīti, noteikumi par līgumsodu un citi līdzīgi noteikumi, ar kuriem līgumslēdzējas puses ir iepriekš vienojušās par zaudējumu apmēru, kas jāatlīdzina otrai pusei, ja notiek atkāpšanās no līguma vai tā neizpilde, paši par sevi nav uzskatāmi par negodīgiem, ja tie nav iekļauti Civilkodeksa 1341. pantā minētajās kategorijās, un tādēļ tiem nav nepieciešams īpašs patērētāja apstiprinājums. Tomēr, atbilstoši noteikumiem, kas iekļauti Civilkodeksa 1469.a un 1469.d pantā ar Likumu Nr. 52/1996 par Direktīvas 93/13 ieviešanu – noteikumi, kas bija spēkā līguma noslēgšanas brīdī – pastāv prezumpcija par tādu noteikumu negodīgumu, ar kuriem saistību neizpildes gadījumā tiek uzlikts pienākums samaksāt acīmredzami pārmērīgu summu. Minētais negodīgums ir sankcionēts ar šo noteikumu spēkā neesamību, kas ir labvēlīga tikai patērētājam un ko “tiesa var izvirzīt pēc savas ierosmes” saskaņā ar iepriekš minēto 1469.d pantu.
- 15 Taču tas ir jauns kasācijas sūdzības pamats, ko prasītāji izvirzīja tikai otrajā kasācijas sūdzībā, kas tika ierosināta pēc lietas nodošanas otrreizējai izskatīšanai, un šis pamats pirmām kārtām ir pretstatā netieši attiecināmajam spriedumam ar *res judicata* spēku par noteikuma par līgumsodu, uz kur attiecas lieta, spēkā esamību. Proti:
 - a) pirmkārt, lēmums par līgumsoda samazināšanu tā pārmērīguma dēļ, ko *Corte di cassazione* pieņēma pirmajā spriedumā, no loģiski juridiskā viedokļa neizbēgami nozīmē paša noteikuma spēkā esamību un tas kļuva piemērojams pēc līguma izbeigšanas tādēļ, ka paši prasītāji neizpildīja līgumsaistības, un
 - b) otrkārt, iepriekšējās instancēs prasītāji nav cēlušies iebildumus attiecībā uz noteikuma par līgumsodu spēkā neesamību.

- 16 Šajā ziņā *Corte di cassazione* atgādina, ka lietas otrreizējās izskatīšanas tiesvedība ir “slēgts” process ar mērķi pieņemt jaunu nolēmumu tā vietā, ko atcēlusi *Corte di cassazione*. Judikatūrā, kas attiecas uz šo pantu, ir noteikts, ka lietas dalībniekiem ir ne tikai liegts paplašināt tiesvedības priekšmetu, izvirzot jaunus prasījumus, bet pastāv arī preklūzija, kas izriet no pirmā *Corte di cassazione* netieši attiecināmā sprieduma ar *res judicata* spēku, tādējādi nav iespējams izsecināt vai izskatīt arī tos jautājumus, kurus tiesa var izvirzīt pēc savas ierosmes, un tos jautājumus, kuri, kaut arī tie nav skaidri izskatīti, jau ir atrisināti ar risinājumu attiecībā uz citiem jautājumiem (šajā ziņā, *Corte di cassazione* rīkojumi, *Sezione 2*; 2023. gada 27. oktobris, Nr. 29879; *Sezione 6-3*, 2022. gada 22. septembris, Nr. 27736; *Sez. 6-5*, 2018. gada 18. oktobris, Nr. 26108).
- 17 Šajā saistībā *Corte di cassazione* piebilst, ka izskatāmajā lietā tiesas pilnvaras izvirzīt pēc savas ierosmes noteikuma iespējamu spēkā neesamību jau tika īstenotas, jo *Corte di cassazione* bija iespēja izvirzīt šādu spēkā neesamību pēc savas ierosmes, bet, nolemjot vienīgi noraidīt apelācijas instances tiesas norādīto soda samazināšanas pamatojumu, tā noteikti uzskatīja šo noteikumu par spēkā esošu (*se*), līdz ar to ierobežojot lietas otrreizējās izskatīšanu ar soda apmēra noteikšanu (*quanto*).
- 18 Tomēr *Corte di cassazione* atgādina savu pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru principi, kas norādīti Tiesas spriedumos par Savienības tiesību interpretāciju, veido *ius superveniens* un ir nekavējoties piemērojami valsts tiesību sistēmā un līdz ar to arī tad, ja lieta tiek nodota otrreizējai izskatīšanai pēc būtības, kas seko *Corte di cassazione* pasludinātam sprieduma par atcelšanu, ar vienīgo ierobežojumu attiecībā uz jau izbeigtām tiesiskām attiecībām (šajā ziņā tostarp *Corte di cassazione* spriedumi, *Sezione 5*, 2023. gada 25. maijs, Nr. 14624; *Sezione 5*, 2023. gada 5. aprīlis, Nr. 9375). Turklāt tieši jautājumā par spēkā neesamību patērētāju aizsardzības nolūkā *Corte di cassazione* ir konstatējusi, ka no pašas Tiesas norādījumiem par negodīgiem noteikumiem līgumos starp piegādātājiem un patērētājiem izriet tiesas pilnvaru un pienākumu pēc savas ierosmes izvirzīt spēkā neesamību nostiprināšana, kam ir būtiska nozīme atturēšanai no ļaunprātīgas izmantošanas, kaitējot vājākai līgumslēdzējai pusei (patērētājiem, noguldītājiem, ieguldītājiem), un pareizai tirgus darbībai (*Corte di cassazione* spriedums, *Sezioni Unite* [apvienotā palāta], 2014. gada 12. decembris, Nr. 26242).
- 19 Tāpēc *Corte di cassazione* jautā, vai, neskatoties uz valsts procesuālajiem noteikumiem, kas tai liek ievērot *res judicata* principu, šai tiesai joprojām ir pienākums pēc savas ierosmes izvirzīt noteikuma par līgumsodu, uz kuru attiecas lieta, spēkā neesamību, jo runa ir par patērētāju tiesību aizsardzības noteikumiem, ar kuriem tiek īstenotas Savienības tiesības šajā jomā.
- 20 Šajā ziņā *Corte di cassazione* norāda, ka Tiesa nesen ir lēmusi par Direktīvas 93/13 saderību ar noteiktām dažu dalībvalstu (attiecīgi Spānijas, Rumānijas un Itālijas) procesuālajām normām, ar kurām attiecībā uz spriedumiem, kas jau ir kļuvuši galīgi, liedz izpildes tiesai (vai apelācijas instances tiesai) pēc

savas ierosmes pārbaudīt to līgumu starp patērētāju un piegādātāju noteikumu negodīgo raksturu, uz kuriem attiecas galīgais spriedums. Runa ir par Tiesas virspalātas 2022. gada 17. maija spriedumiem, *SPV Project 1503* u.c. (C-693/19 un C-831/19, EU:C:2022:395); *Unicaja Banco* (C-869/19, EU:C:2022:397); *Ibercaja Banco* (C-600/19, ECLI:EU:C:2022:394) un *Impuls Leasing Romania* (C-725/19, EU:C:2022:396).

Tiek norādīts, ka attiecībā uz Itālijas tiesību sistēmu Tiesa ir nolēmusi, ka Direktīvas 93/13/EEK 6. panta 1. punkts un 7. panta 1. punkts nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru, ja par maksājuma rīkojumu, ko tiesa ir izdevusi pēc kreditora pieteikuma, parādnieks nav cēlis iebildumus, tad – tā kā šā rīkojuma *res judicata* spēks netieši attiecas arī uz šo noteikumu spēkā esamību un izslēdz jebkādu to spēkā esamības pārbaudi – izpildes tiesa vēlāk vairs nevar pārbaudīt to līguma noteikumu iespējamo negodīgumu (spriedums *SPV Project 1503* u.c., C-693/19 un C-831/19)

Attiecībā uz apsvērumiem par lietas dalībnieku procesuālo rīcību spriedumā, kas attiecas uz Spānijas tiesību sistēmu, Tiesa nolēma, ka tie paši Direktīvas 93/13/EEK noteikumi liedz piemērot tādus valsts tiesvedības principus, saskaņā ar kuriem valsts tiesa, kura izskata apelācijas sūdzību par spriedumu, ar ko laika ziņā ir ierobežota tādu summu atmaksa, kuras patērētājs ir nepamatoti samaksājis saskaņā ar līguma noteikumu, kas atzīts par negodīgu, nevar pēc savas ierosmes izvirzīt pamatu par šīs tiesību normas pārkāpumu un piespriest atmaksāt visas minētās summas, ja tajā, ka attiecīgais patērētājs šo ierobežojumu laika ziņā nav apstrīdējis, nav vainojama viņa pilnīga pasivitāte (spriedums *Unicaja Banco*, C-869-19).

- 21 *Corte di cassazione* piebilst, ka šī judikatūra atbilst tam, ko Tiesa jau ir norādījusi attiecībā uz patērētāju aizsardzības efektivitātes principu saskaņā ar Direktīvu 93/13 un Hartas 47. pantu, kuri nepieļauj tādu valsts tiesību normas interpretāciju, kas tiesai, kura izskata prasību, ko cēlis pārdevējs vai piegādātājs pret patērētāju un kas ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā, taisot aizmugurisku spriedumu – tad, ja šis patērētājs neierodas uz tiesas sēdi, uz kuru viņš ticis aicināts, – liedz veikt pierādījumu savākšanas pasākumus, kuri ir vajadzīgi, lai pēc savas ierosmes pārbaudītu, vai nav negodīgi tie līguma noteikumi, uz kuriem pārdevējs vai piegādātājs ir balstījis savu prasību, ja šai tiesai rodas šaubas par šo noteikumu godīgo raksturu minētās direktīvas izpratnē (spriedums, 2020. gada 4. jūnijs, *Kancelaria Medius*, C-495/29, EU:C:2020:431).
- 22 Iepriekš minēto iemeslu dēļ *Corte di cassazione* aptur tiesvedību un jautā Tiesai, vai Direktīvu 93/13 var interpretēt tādējādi, ka tā nepieļauj tādu valsts procesuālā tiesiskā regulējuma piemērošanu, ar kuru tiesai tiek liegts pēc savas ierosmes izvirzīt negodīga noteikuma spēkā neesamību, jo pastāv netieši attiecināms spriedums ar *res judicata* spēku tiesvedības pēc būtības un tiesīguma pārbaudes ietvaros, kuras visā gaitā tika pieņemts, ka šis noteikums ir spēkā esošs, ņemot vērā arī to, ka attiecīgās personas šīs tiesvedības laikā nekad nav prasījušas atzīt minēto spēkā neesamību.